



БЪЛГАРСКИ ЗЪБОЛЕКАРСКИ СЪЮЗ

София 1000, бул. „Витоша“ № 12, тел.: 02/ 451 43 12; 02/ 451 43 13; 0988 136 900
0988 136 901; 0888 407 226; E-mail: office@bzs.bg; Website: www.bzs.bg

Дата: 15.02.2019 г.
Изх. №: 105

ДО: КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Гр. София 1594, бул. Дондуков № 1

СТАНОВИЩЕ от Български зъболекарски съюз

Относно: Определение на КС от 22.01.2019 г. по конст.д.№17/2018г.

Постъпило е искане от 66 народни представители от 44-то Народно събрание за установяване на противоконституционност на §§ 11,12, 14-29, 31-42 и на § 43 в частта след изрази „1 януари 2019 година“ от ПЗР на Закона за бюджета на националната здравноосигурителна каса за 2019 година/обн. Д.в. бр.102 от 11.12.2018г., в сила от 1.01.2019 г./

Чрез така посочените ПЗР на ЗБНЗОК са направени изменения, допълнения и отмяна на разпоредби в 17 основополагащи, структуроопределящи и широкообхватни закона, чиито общ предмет на регулиране на обществените отношения е сферата на здравеопазването.

Всичките 17 закона, които се изменят и допълват с оспорените ПЗР на ЗБНЗОК за 2019 год. са определени като основополагащи, структуроопределящи и широкообхватни от самия министър на здравеопазването Кирил Ананиев в хода на пленарното обсъждане на законопроекта на първо четене на 6.11.2018 год. В това си изказване той изтъква, че чрез тези „структурни промени“, обективирани в ПЗР се създава *„средата на новия здравноосигурителен модел, която включва промените в правната, организационната, управленската и контролната среда на този модел“*.

При преценката дали посочените ПЗР на ЗБНЗОК, с които са направени изменения, допълнения и отмяна на разпоредби в 17 основополагащи, структуроопределящи и широкообхватни закона, чиито общ предмет на регулиране на обществените отношения в сферата на здравеопазването противоречат на чл.84т.2, чл.87 и чл.88 ал.1 от Конституцията/К/ относно правовата държава, принципа на съразмерност и правилата на законодателния процес следва според нас следва да се съобрази следното:

- Ежегодните бюджетни закони, какъвто по своята правна характеристика е и ЗБНЗОК за 2019 г. съобразно предметното си съдържание влизат в категорията „други актове на Народното събрание“. Тези закони не са

нормативни актове в материално-правен смисъл, а са закони във формален смисъл защото не съдържат правни норми, които да регулират обществени правоотношения по смисъла на Закона за нормативните актове /ЗНА/. В разходната си част бюджетни закони, както и ЗБНЗОК за 2019 г. се съдържат разпоредби, с които се овластяват държавните органи да извършат необходимите им разходи на държавни парични средства до определен размер. В своето предметно съдържание ежегодните бюджетни закони утвърждават цифрови изражения на приходи и разходи, които с приемането на закона се превръщат в задължителни за съответните държавни органи показатели при реализиране на конкретна здравна политика.

- Конституционният съд в своята константна практика обективизирана в свое Решение №17/1995г. приема, че ежегодните бюджетни закони са управленски административни актове, които без да променят своята основна юридическа характеристика се издават в присъщата на актовете на Народното събрание форма-закон и по предвидената за законодателния орган процедура.
- Изводът, който се налага от цит. Решение №17/1995г. на КС е че всеки бюджет, предмет на бюджетен закон е финансов план, а конкретно бюджета на НЗОК, предмет на ЗБНЗОК за 2019 г. е финансовата програма за реализиране на здравни политики.
- В законодателната практика на НС, основана на ЗНА и Указ №883 за неговото прилагане се прилага правилото, че с ПЗР на един закон може да се предвиди изменение и допълнение на други закони, с които първият има **пряка** връзка. В този смисъл се е произнасял и Конституционният съд в своите Решение №2/2009г. и Решение №10/2012г. В съобразителната част на цит. конституционни решения КС поддържа, че „когато чрез ПЗР на ежегоден бюджетен закон се правят изменения и допълнения в други закони, това би било конституционно съобразно, само ако тези изменения и допълнения в други действащи закони имат пряко отношение към приходната и разходната част на съответния ежегоден бюджет и когато тези други действащи закони са финансови по своя характер“.
- В настоящия случай с посочените ПЗР на ЗБНЗОК са направени изменения и допълнения на разпоредби в 17 структуроопределящи закона, чиито общ предмет на регулиране са правоотношения в сферата на здравеопазването за създаване на структурни промени в средата на новия здравноосигурителен модел. Това сочи на съществено отклонение от постоянната законодателна практика на НС, основана на ЗНА и Указ №883 за неговото прилагане следващо правилото, че с ПЗР на един закон може да се предвиди изменение и допълнение на други закони, с които първият има **пряка** връзка.

Изложеното ни дава основание да обобщим следното:

За да се отговори на въпроса дали посочените ПЗР на ЗБНЗОК, с които са направени изменения, допълнения и отмяна на разпоредби в 17 основополагащи, структуроопределящи и широкообхватни закона, чиито общ предмет на регулиране на обществените отношения е сферата на здравеопазването противоречат на чл.84т.2, чл.87 и чл.88 ал.1 от Конституцията/К/ относно правовата държава, принципа на съразмерност

и правилата на законодателния процес следва според нас да се прецени доколко всеки от тези 17 закона има пряко отношение към приходната и разходната част на съответния ежегоден бюджет на НЗОК, както и кои от тези други действащи закони и/или части от тях са финансови по своя характер и предмет на регулиране.

С уважение:

Д-р Николай Шарков
Председател на УС на БЗС